

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TOIVO-ohjelma 2019-2022

SOTE tiedolla johtamisen, ohjauksen
ja valvonnan toimeenpano-ohjelma

Mikko Huovila / STM OHO DITI

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUS
LANDSKAPS- OCH VÅRDREFORMEN

Maakuntien digihankkeet

Digihankkeet / VM - STM

HANKETOIMISTON JOHTORYHMÄ

HANKETOIMISTO

Rahoitus

Tilannekuva

Ohjeet ja mallit

Riskienhallinta

DM 1. Valtiolta siirtyvät tehtävät

VM

DM 2. Arkkitehtuuri

DM 3. Perustietotekniikkaratkaisut

yhteiset

DM 4. Johtamisen ja ohjaamisen ratkaisut

DM 5. Sote-migraatio ja uudet tehtävät

STM

Muiden hallinnonalojen digihankkeet

Mitä?

- Yhdenmukainen tiedonkeruu ja -käsittely sekä yhtenäiset tietosisällöt, määrittelyt, käsitteet ja tietorakenteet.
- Uusia ICT- ja verkkoraportointiratkaisuja johtamisen ja ohjauksen tarpeisiin.
- Sote-tiedon jalostusta varten nykyaikainen data-alusta prosesseineen.

Miksi?

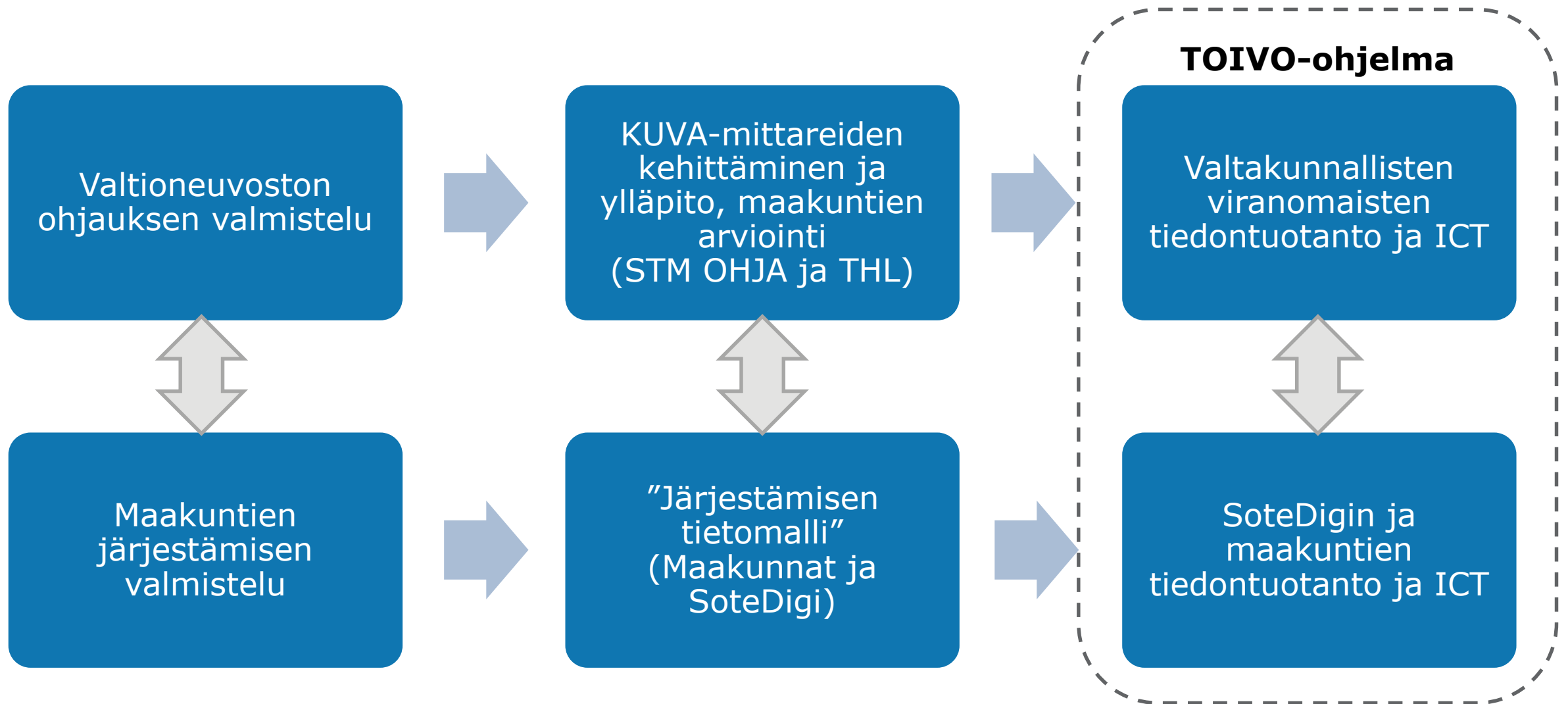
- Kuntien ja sairaanhoitopiirien nykyiset tiedolla johtamisen ja ICT:n ratkaisut eivät riitä uudenlaisen järjestäjätoiminnon tarpeisiin. Erot maakuntien välillä ovat suuria
- Valtiollisten toimijoiden arviointiin, ohjaukseen ja valvontaan tarvittavan tiedon kattavuuden ja ajantasaisuuden parantamiseksi tarvitaan kehityspanoksia tietosisältöjen parantamiseen ja ICT:hen

Miten?

- SoteDigi ja Vimana kehittävät yhdessä maakuntien kanssa järjestäjän tarpeisiin tarvittavat tietosisällöt ja välineet ja toteuttavat integraatiot perusjärjestelmiin.
- THL, Kela ja Valvira uudistavat oman tiedontuotantonsa vastaamaan maakuntien ja valtioneuvoston tarpeita.
- Vaiheittainen eteneminen, jotta tuloksia saadaan hyötykäyttöön hankkeen aikana maakunta- ja sote-uudistuksen tarpeiden kautta.

Toivo-ohjelma kokoaa kehittämisen yhteen

Toiminnan tarpeet TOIVO:n lähtökohtana

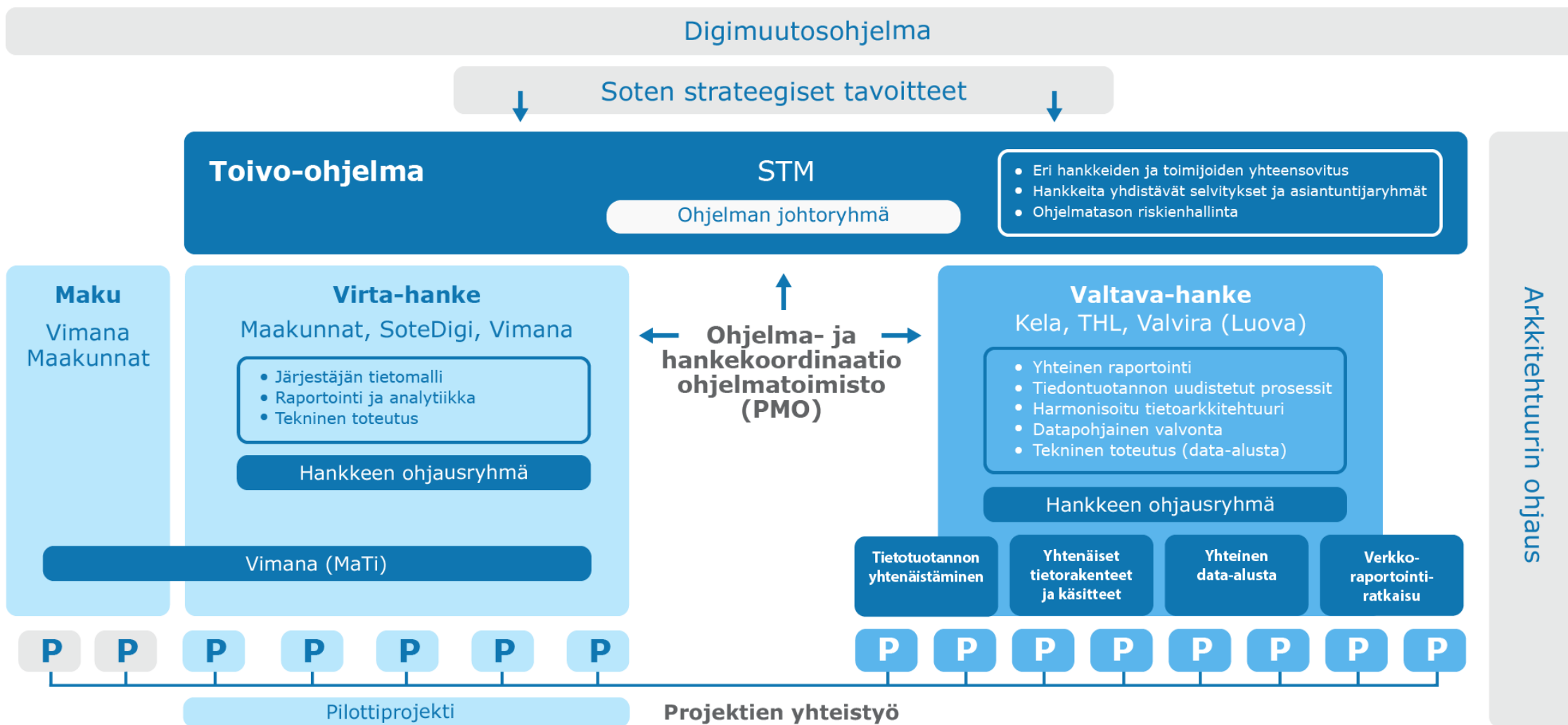

Mitä konkreettista ohjelmassa tehdään?

- THL, Kela ja Valvira uudistavat omaa tietotuotantoaan ja sitä tukevaa teknologiaa.
- Maakunnat, SoteDigi ja Vimana määrittelevät yhteistyössä sote-järjestäjän tietomallin pohjalta järjestämistehtävän edellyttämät tietotarpeet ja tiedot sekä toteuttavat tarvittavaa tietotuotantoa
- Tuloksena saadaan mm.
  - Sote-tiedon raportoinnille verkkoraportointiratkaisu ja raportoinnin rajapinnat.
  - Sote-tiedon jalostusta varten nykyaikainen data-alusta prosesseineen.
  - Tiedonkeruita ja tiedonkäsittelyä yhdenmukaistetaan.
  - Tietosisältöjä, tiedonmäärittämiä, käsitteitä ja tietorakenteita yhtenäistetään.
- Maakuntatasoinen ja kansallinen kehittäminen yhteistyössä maakuntien, SoteDigin ja Viman kanssa.
- Eteneminen tapahtuu vaiheittain, jotta tuloksia saadaan hyötykäyttöön hankkeen aikana maakunta- ja sote-uudistuksen tarpeiden kautta.

Alihankkeiden tavoitteet

	Maakunnat / SoteDigi	Valtakunnalliset viranomaiset
Raportointi	<ul style="list-style-type: none"> maakunnan johdolla on käytettävissään ajantasaiset modernit raportointityövälineet	<ul style="list-style-type: none"> maakuntien ja valtioneuvoston tarvitsema kansallisesti tuotettu tieto löytyy yhdestä paikasta helposti tietoa käytetään rajapintojen kautta muissa käyttöliittymissä
Tiedontuotantoprosessien uudistaminen	<ul style="list-style-type: none"> maakunnat tuottavat järjestämisessä vaadittavan ensimmäisen vaiheen tiedon yhdenmukaisella ja vertailukelpoisella tavalla johtamisessa hyödynnetään niin maakunnan itsensä tuottamaa kuin valtakunnallisestikin tuotettua tietoa	<ul style="list-style-type: none"> tieto on ajantasaista tietoa on kattavasti hytestä ja sote-palveluista viranomaisten päällekkäiset tiedonkeruuvälitteet on purettu ja sote toimijoiden hallinnollista taakkaa on kevennetty
Tietorakenteiden yhtenäistäminen ja niiden toimeenpano	<ul style="list-style-type: none"> henkilökuntaa motivoidaan systemaattiseen kirjaamiseen ammattilaisten käyttöliittymien käytettävyyttä on parannettu kertakirjaamisen mahdollistamiseksi kirjaaminen tapahtuu kansallisten ohjeiden pohjalta	<ul style="list-style-type: none"> kansalliset tietomäärittelyt on harmonisoitu siten, että tiedot voidaan kertakirjata luontevasti osana palveluprosesseja kansalliset kirjaamisohjeet on yhtenäistetty kertakirjaamisen tavoitteen mukaiseksi. ei erillisiä kirjausohjeita eri käyttötarkoituksiin
Yhteiset data-alustat yms. teknologia	<ul style="list-style-type: none"> maakuntien tietotuotanto toteutetaan kustannustehokkaasti hyödyntäen mahdollisimman paljon yhteisiä ICT-ratkaisuja	<ul style="list-style-type: none"> tiedontuotannon prosessi on yhtenäistetty toimimaan teknisesti yhtenäisellä alustalla

VM

- Digimuutosohjelma
- Maakuntatieto-ohjelma
- Toivo-ohjelman rahoituksen turvaaminen

STM

- Ohjelman sovittaminen maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun
- Ohjelman johtaminen
- Ohjelman hankkeiden yhteensovitus

THL

- Maakuntien arvioinnissa, ohjauksessa ja valvonnassa käytettävän tiedon tuottaminen ja kokoaminen
- Sote-tietomäärittelyt
- Maakuntien tukeminen tuottamalla johtamiseen tarvittavaa tietoa

KELA

- Maakuntien arvioinnissa ja ohjauksessa käytettävän tiedon tuottaminen
- Kanta-palvelut
- Viranomaisen yhteinen data-alusta

Valvira / Luova

- Maakuntien ja tuottajien valvonta ja tuottajien rekisteröinti
- Datapohjaisen valvonnan kehittäminen
- Muiden viranomaisten tuottaman tiedon sekä yhteisen data-alustan hyödyntäminen valvontatehtävissä

SoteDigi

- Maakuntajärjestäjän sote-tietojohdamisen kansallisen tason määrittelyjen koordinointi
- Maakuntajärjestäjän sote-tietojohdamisen tietosisältöjen toteutus ja käyttöönoton tuki
- Maakuntien yhteistyön koordinointi
- Tarvittavien teknologiaratkaisujen tilaaminen Vimalta

Vimana

- Maakuntajärjestäjän tarvitsemien tietojohdamisen teknologiaratkaisujen toteutus
- Muiden maakuntien toimialojen tiedolla johtamisen tietomäärittelyt ja järjestelmäratkaisujen kehittäminen

Maakunta

- Sote-tietojohdamisen järjestäjän pilotteihin osallistuminen SoteDigin kanssa
- SoteDigin kehittämien tiedolla johtamisen järjestelmien hyödyntäminen
- Tarvittavat tietojärjestelmämuutokset ja integraatio kansallisiin järjestelmiin
- Tuottajien toimintamalleissa ja ammattihenkilöiden kirjaamiskäytännöissä tarvittavat muutokset

Ohjelmataason tuotokset

Hankehallinta

- Hankesuunnitelma
- Talousarvio
- Vuosisuunnitelmat
- Riskienhallintasuunnitelma
- Hankeohjauksen malli

Selvitykset

- Vastaavat kansainväliset kehittämishankkeet ja toimintamallit
- Järjestöjen mahdollisuudet osallistua kansalliseen tiedontuotantoon
- Sosiaalihuollon tiedontuotannon kehittäminen ja hyödyntäminen alan johtamisessa
- Osaamisen ja tutkimuksen kehittäminen
- Valtakunnallisten viranomaisten ICT-tehtävien vastuunjako

Arvioinnit

- Ohjelman seurantamittarit
- Ohjelman väliarviointi
- Ohjelman loppuarviointi

Riskit

- Aikataulutus
  - Vuoden lisäajasta huolimatta isojen integraatioiden tekeminen haastavaa
  - Kypsyystason nostaminen vaatii pitkän aikavälin toimia (5-10 v)
- Rahoituksen epävarmuus
  - Uudistuksen lakipaketin hyväksynnän venyminen
  - Hallituksen vaihtuminen
- Osaaminen
  - Alueeseen liittyvä sisältö- ja tekninen osaaminen kortilla
  - Miten kehitetään osaamista ja uusia osajia?
- Toimijoiden roolit ja yhteisistä asioista sopiminen
  - Erilaisten intressien yhteensovitus (esim. alueiden välillä, alueiden ja valtion välillä)
- Toiminnan omistajuus
  - Lähtökohta tulisi olla, että vastuu tietotarpeiden määrittelystä tulee olla toiminnallisella johdolla, ei tietohallinnolla.

Suhde monialaiseen maakuntaan

- TOIVO-ohjelman kehitystyö huomioi maakunnan muiden toimialojen kehityksen siinä mittakaavassa kuin se on lainsäädännön osalta mahdollista
  - Anonyymi tilasto/indikaattoritieto (maakuntalaki) vs. henkilötunnustasoinen tieto (SOTE-tietojen toissijaisen käytön laki)
  - Lainsäädännöstä tarkemmin taustamateriaalissa
- SOTE-toimialan osalta keskeisimmäksi tarpeeksi tunnistettu yhteys kasvupalveluihin
  - Erityisesti sosiaalipalveluiden suhde työvoimapalveluihin
  - Suoraa lakipohjaa kuitenkin yhdistellä tietoja henkilötunnustasoisesti ei ole.
  - Sosiaalihuollon tietojen kautta kuitenkin mahdollista luoda käsitystä palveluiden yhteiskäytöstä. (SOTE-tietojen toissijaisen käytön laki)
- SM:n toimialan kanssa yhteistyötä tehdään jo KEJO- ja ERICA-hankkeissa
  - Mm. Ensihoitokertomus (THL / KELA / Kanta) ja ensihoidon raportointi (THL)

Suhde Fimeaan ja Työterveyslaitokseen

- Valtakunnallisten viranomaisten osuutta on valmistelu THL:n, Kelan ja Valviran yhteistyönä
- Ohjelmalla kuitenkin kytkentöjä myös STM:n hallinnonalan virastojen Fimean ja Työterveyslaitoksen toimintaan
  - Esim. Fimea "real world data" selvitys
  - Esim. Työterveyshuollon seurannan kehittäminen TTL:n ja THL:n yhteistyönä
- Fimean ja Työterveyslaitoksen kytkeminen osaksi ohjelmaa voisi olla perusteltua myöhemmässä vaiheessa

SUHDE MUUHUN TOISSIJAJAISEEN KÄYTTÖÖN

Toissijaisen käytön laki ja uudistettu THL laki

Toissijaisen käytön kokonaisarkkitehtuuri

Hankkeet

Lupaviranomaisen
ja palvelu-
operaattorin
valmistelu

SOTE-uudistuksen
tiedolla johtaminen,
ohjaus ja valvonta

Laaturekisterit

Osaamiskeskukset

Yhteinen ICT-infrastruktuuri

Seuraavat askeleet

- Hankesuunnitelmien laadinta 3/2019 mennessä
    - Ohjelmataso
    - Maakunnat, SoteDigi, Vimana
    - Valtakunnalliset viranomaiset
  - Hankesuunnitelmien hyväksyntä johtoryhmässä sekä digimuutoksen johtoryhmässä 3/2019 mennessä
  - Aloitusseminaari 27.2.2019
  - Ohjelman henkilöstön rekrytointi
  - Tietohallintolain mukaisen kustannushyötyanalyysin tekeminen
- > Projektien käynnistyminen 4/2019

Mikä muuttuu?

Nykytilanne:

- Sote-tieto löytyy huonosti ja on saatavilla monesta eri paikasta ja erilaisten käyttöliittymien kautta.
- Eri tiedonkeruiden tieto ei ole vertailukelpoista keskenään.
- Sote-ammattilaiset kirjaavat samoja asioita moneen eri paikkaan.
- Palvelujen järjestäjä raportoi useille eri tahoille erillisraportointeja

Muutos:

- Tieto löytyy yhdestä paikasta.
- Yhtenäisten tiedonkeruuprosessien ja määrittelyjen kautta tieto on yhdisteltävissä ja vertailukelpoista.
- Ammattilaiset kirjaavat tiedon samasta asiasta vain kerran.
- Tieto tarjotaan rajapinnoilla eri tarkoitukseen käytettäväksi ja esitetään räätälöidyillä näkymillä ja yhtenäisillä tietosisällöillä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

@mikkohuo